

عنوان مقاله:

ضوابط بهره گیری از مبانی کلامی در اصول و بررسی کارکردهای متنوع آن

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های اصولی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1382)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

احمد مبلغی

خلاصه مقاله:

"همانطور که پیداست اخباریان در مرحله ای از کار استنتاج از مبانی کلامی حکیم بودن خداوند به خطا رفته اند؛ اشتباه آن ها (بعد از بنا نهادن بر این فرض که به دلیل ایجاد اختلاف در اجتهاد نوعی فساد رخ خواهد نمود) از آنجا سرچشمه گرفته است که بروز هر فساد را مشکل پنداشته اند؛ در حالی که کبری این بود که فسادهایی که در کنار خود مصلحت های جبران کننده را ندارند از حکیم صادر نمی شوند. آن ها اعتقاد خود را به قرآن به عنوان یک منبع قابل بهره برداری برای اجتهاد، مدیون مبانی کلامی حکمت بودند، و بر خلاف اخباریان که بهره گیری از قرآن را نادرست می شمردند، بر این اعتقاد اصرار ورزیدند که خداوند به دلیل برخورداری از حکمت و عدم درغلطیدن در انجام لغو تکلم به سخنی که معنای آن فهمیدنی نیست نخواهد کرد و اراده معنای خلاف ظاهر را نیز نخواهد نمود. اگر در این جا سخن از بهره گیری اصولیان در عرصه های متعدد و متنوع به میان می آوریم و نمونه ها و مثالهایی را در این زمینه ارایه می کنیم در مقام صحه گذاشتن بر اتقان همه استدلالهای انجام گرفته در آن ها نیستیم؛ بلکه صرفا در پی گزارش کردن این نکته می باشیم که مبانی کلام حکمت در اندیشه ورزی اصولیون نقش موثری داشته است. در پاسخ به این پرسش که چگونه قاعده حکمت می تواند نقش فعالی در دانش اصول ایفا کند باید گفت: که این مبحث از مباحثی است که به صورت مشخص و در قالب مطالعه ای مستقل به بحث کشیده نشده است ولی در اینجا به صورت اجمال خاطر نشان می شویم که: برای قاعده کلامی حکمت دست کم سه دهلیز مشخص وجود دارد که از گذر آنها بر اصول و قضایای آن تاثیر می گذارد."

کلمات کلیدی:

کلامی، ضوابط بهره گیری از مبانی کلامی، بهره گیری، مبانی کلامی، مبانی کلامی حکیم بودن خداوند، حکم، مبانی کلامی در اصول، مبانی کلامی حکمت، وحی، اندیشه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1326082>

